

Berlinli Apartmanı

Yaprak Öz

Sevgili Günlük

Benim adım Oya. Berlinli Apartmanı, 2 numaralı dairede oturuyorum. ç ay önce bu eve taşındım. Kendi evime. Otuz yaşında, ağabeyimin sayesinde ev sahibi oldum. Kira eziyeti bitti. Duvarlara istediğim gibi çivi akabilme özgürlüğüne kavuştum. Mutfak dolaplarını kendim boyadım. Balkonlardan birini camla kapattırdım. Benim evim artık burası, istediğim değişikliği yapabilirim.

Civardaki diğer evlere kıyasla daha ucuza satın aldık daireyi. nce şaşırdık, olur mu böyle şey, bu kocaman, ferah daire nasıl olur da böyle ucuza satılır, dedik. Hem de Kadıkyun en işlek yerinde; iskeleye beş dakikada in, her yöne taşıt bulabileceğin mesafede-sin, sinemalara, kafelere, barlar sokağına, pazarlara birkaç sokak uzaklıktasın, canın sıkıldı mı ık dışarı, Modaya yr, olmadı atla Karaky ya da Beşiktaş vapuruna, gez dolaş, Beyoğluna, Ortakye uzan. Gel keyfim gel, dedik. Evi satan yaşlı çift, doğum yapacak kızlarının apartmanında boş daire bulduklarından, ona yakın olmak için bir an önce evi elden çıkarmaya çalışıyorlarmış, emlakçı öyle dedi. Bahariyeden Bostancıya gidip gelmek istememişler, fiyatı biraz düşürmüşler torun bakmak sevdasıyla. şansımıza, ağabeyim o sıralar yaptığı içten de yüklü bir para kazandı mı, yaşasın, dedik. Bir yıl boyunca süren sokak sokak gezmelerimiz, ev aramalarımız sonunda tatlıya bağlandığı için sevindik. Anne ve babamız hayatta olsaydı, zevkten dört köşe olurlardı ben ev sahibi oldum diye. Hem de ağabeyim kazandığı paralarla almış evi. İki-

de bizimle gurur duyardı. Bir bunu, bir de ağabeyimin evlendiğini görmek onları çok mutlu ederdi, çok.

Ağabeyim Ozan yönetmendir, televizyon dizisi çeker. En büyük hayali, bir gün kendi filmini çekmek. Son birkaç yılda işleri yolunda gitti, dizileri tuttu, bir de Funda'yla tanıştı dizi setinde, âşık olup evlendiler. Benim de en yakın kız arkadaşım oldu Funda. Ozan'ın çektiği ikinci dizide fattan bir karakteri oynuyordu, öyle tanıştılar. Evlenince Teşvikiye'ye taşındılar, ben yalnız kaldım. Yalnız yaşamayı sevdim, zaten annemle babamı peş peşe hastalıklardan kaybettiğimizden beri, son yıllarda Ozan'la hep yalnızdık. Ozan çoğunlukla geceleri çalışırdı, uzaklara gider gelirdi işi yüzünden; ben sıklıkla yalnız kalırdım, yani kendimle olmaya alışmıştım çoktan. Bazen hayat hiç ummadığımız bir anda tatlılaşır, her şey yolunda gitmeye başlar, çevrenizi güzelliklerin kapladığına şaşkınlıkla tanık olursunuz ya, bana da aynen öyle oldu. Güzel bir apartman hayatı, İstanbul'da bulunmayacak türden komşuluk, gül kokulu bir bahçe, kibar insanlar... Taşınıp yerleştikten, evi düzene koyduktan sonra kendimi çok iyi hissetmeye başladım. Çabuk neşelenen, kolay mutlu olan biriyimdir zaten, oldum pürneşe. İşlerim yolunda, fena kazanmıyorum, bir de sevgili bulsam gönlüme göre, cakam tam olacak.

Ben çevirmenim. Evde çalışırım. İngilizce ve Fransızca'dan Türkçe'ye; Türkçe'den İngilizce ve Fransızca'ya. Kira öderken, sinir bozucu zengin çocuklarına özel dersler vermek zorunda kalıyordum ek olarak, artık gerek kalmadı. Kendimi yalnızca çeviriye adadım şimdi. İşimin tek kötü yanı, hep evde olmam. Sosyalleşmekte zorlanıyorum, eve kapandıkça kapanası geliyor insanın, alışıyor. Funda ile Ozan, eve çok kapandığımda zorluyorlar beni. Çok sıkıldığımda

Akmar Pasajı'na gidiyorum, eski plak koleksiyonum için dolanıyorum, Moda'ya yürüyorum, eskicilere bakınıyorum, Moda Pasajı'ndaki sahaflardan kitaplar alıyorum... İlgi alanım eskicilik, koleksiyonerlik. Toplar dururum; neyse ki yeni evimde bolca yer var çıftı çaputa. Kitap okurum, müzik dinlerim... Ama en çok film izlerim, korku sinemasını çok severim. Ozan ile Funda da bayılır, korku filmi geceleri yaparız sık sık. Film festivallerinde gece yarısı sinemasını hiç kaçırmayız, bayılırız korkmaya, cinayet çözmeye, doğüstü öykülere.

Berlinli Apartmanı'na taşındığım sıralarda da bir yayınevi Agatha Christie çevirmemi istemişti, *Kütüphanedeki Ceset*'i çevirmeye başladım. Bir keyif bir keyif bende, artık evim büyük, çalışma odam bile var, çevir babam çevir, zevkle.

Yeni evle birlikte sanki yeni bir hayata adım attım, saçlarımı da kestirdim. Gören herkes çok beğendi, Amelie'ye benzemişsin diyorlar, Audrey Tautou misali. Kâküllerimi de kısacık kestirdim, ondan benzetiyorlar, siyah saçlar, koyu renk gözler de çağrışım yapıyor, Audrey Tautou kadar güzel olsam keşke. Belki de güzeldir... İnsan bilemiyor kendisini pek, yine de severim yüzümü.

Ah, kendi evim gibisi yok. Çok mutluyum Berlinli Apartmanı'nda, yeni evimde.

Başıma acayip işler gelmeden önce hayatım işte böyleydi. Evime taşındığımda ara sıra kendim için yazmaya karar vermişim. Yaklaşık bir buçuk yıl önce yazmışım bunları o deftere, ansızın hatırladım, defterlerimi karıştırdım, buldum. Sonra yazmamışım, oysa kararlıydım, sanki yabancı biri bulup okuyacakmış gibi yazacaktım, kişisel bir kitap gibi. Belki de çevirdiğim yazarlara özendim ya da yeni evimde geçirdiğim güzel anları, gündelik yaşantımı kaydetme hevesi gibi bir şeydi.

Asıl şimdi başlıyorum yazmaya, anlatmaya.

Berlinli Apartmanı

Berlinli Apartmanı yetmişlerin başında inşa edilmiş. Apartmanı yaptıran kişi, Almanya'da yaşayan, Bonn'daki elçilikte çalışan bir Türk'müş. En büyük hayali, birikimleri yeterli dereceye gelince, İstanbul'da bir apartman inşa ettirmek, emekli olunca da yurda dönüp kendi apartmanına yerleşmekmiş.

Alman bir kızı seviyormuş, kız da ona âşıkmiş ama Berlin'de yaşıyormuş. Simültane tercümanlık yapan kız iş için Bonn'a geldiğinde görüşebiliyorlarmış ancak. Elçilikteki arkadaşları, genç adam sürekli sevdiği kızdan bahsedip durduğu için, "Berlinli" diye isim takmışlar kıza. Bir süre sonra, Berlinli ile adam ayrı durmaya dayanamamış, evlenmeye karar vermişler. Kız Bonn'a taşınmış ama adamın arkadaşları arasında "Berlinli" olarak anılmaya devam etmiş.

Karıkoca zaman içinde kazandıklarını bir araya getirip yıldan yıla artırarak güzelce para biriktirmişler. Yetmişli yıllar geldiğinde, artık İstanbul'da bir apartman yaptıracak kadar paraları varmış. Böylece adamın hayali gerçek olmuş. Bahariye'de, babadan kalma ahşap evi yıktırıp yerine güzel bir apartman inşa ettirmiş. Adına da Berlinli Apartmanı demiş. Karısı, kendisine takılan bu ismi çok benimsediği için öyle olsun istemiş, adam da biricik karısının isteğini yerine getirmiş.

Emekli olunca gelip İstanbul'a yerleşmişler. Yaşlılık günlerine dek Bahariye'de huzurla oturmuşlar, dairelerden gelen kiralarla da bol bol seyahat etmiş, dünyayı gezmişler. Ancak hiç çocukları olmadığından, ikisi de öldükten sonra akrabaları ortaklaşa karar vererek tüm daireleri satışa

çıkarmış. Herkes başka başka yerlerde yaşıyormuş, kimse Bahariye'deki apartmanda oturabilecek durumda değilmiş, bazılarının da paraya ihtiyacı varmış.

Böylece Berlinli Apartmanı yeni ev sahiplerine kavuşmuş. Kimi dairesini kiraya verirken, kimi zaman içinde satmış, kimi de bugüne dek apartmanda yaşamış. Geniş arka bahçesi, sayfiye apartmanı havasıyla, Moda'daki apartmanlara taş çıkartacak güzellikteymiş Berlinli. Zamanla daha da güzelleşip serpilmiş, içinde yaşayanlar apartmanı çok sevmişler. Ön bahçeye toz pembe güller, palmyeler, defne ağaçları ekmişler. Bahçe kapısının yanı başına da bir çam ağacı dikilmiş; görkemle büyümüş ağaç, bugünlere gelmiş. Arka bahçeye ferforje bir bank ve iki sandalye, bir de demir masa yerleştirilmiş. Bahçe ağaçlarla süslenmiş; ilkyaz günlerinde kuşlar öterken burada toplanıp çay içmek apartman sakinlerinin âdeti hâline gelmiş. Eski usul komşuluklar sürdürülmüş, apartmandakiler ahbap olmuş, komşuluk geleneğini yaşatmışlar.

“Şimdilerde İstanbul'da az rastlanır şey” demişti evi satın aldığımız Mustafa Bey tapu dairesinde sıramızı beklerken, “İstanbul'da nerede artık o eski komşular, böyle bir apartmana düştüğünüz için çok şanslısınız, Oya Hanım.”

Ağabeyime dönerek gülmüştü tatlı tatlı, “Oğlum, gözünüz arkada kalmasın, kardeşiniz rahat edecek burada, biz çok güzel bir üç yıl geçirdik Berlinli'de. Kızımız evlenip Anadolu yakasına taşınmasaydı, biz de ona yakın olmak için taa Bakırköylerden buralara gelmeyecek, bu apartmandaki dostlarla tanışamayacaktık. Bakırköy'de hiç görmediğimiz bir apartman hayatı yaşadık Kadıköy'e geldikten sonra. Allah biliyor ya, bizim için tek kötü yanı, Bahariye'nin barlarla, kapkara giyinen acayip gençlerle dolup taşmaya başlaması. Hafta sonu bazen gece gürültüleri bizim sokağa dek gelir, gerçi rahatsız edici olmadı hiç, yine de karıkoca bizim pek alışıktığımız bir durum

değil. Ancak olumsuz bir olaya şahit olmadık tabii, ne bir sokak kavgası ne de sarhoşluk vakası. Siz gençsiniz, kalabalık sokaklar sizi rahatsız etmez, hatta çıkar gezersiniz, sinemaya falan gidersiniz.”

Asıl evsahibi Tijen Hanım, Mustafa Bey’in eşi. Ev onun üzerineymiş. “Biz çok mutlu olduk üç yıl boyunca o evde, Oya Hanım” dedi, “İnşallah siz de çok mutlu olursunuz, Allah çocuklarınızı orada büyütmeyi nasip etsin, yavrum” diyerek gözleri dolu dolu tuttu ellerimi ben imzayı atmadan önce.

Eve ağustos sonlarında taşındım. Eylülün ilk haftaları evi düzenlemekle geçti. Bu çerçeveyi şu duvara mı assam, bu duvara mı; bu koltuğu, gece lambasını o köşeye mi koy-sam, perde buraya olmadı, şuraya mı takayım diye heyecanla evimi düzenlerken, sık sık aklıma Mustafa Bey’in anlattığı Berlinli’nin hikâyesi geldi. Apartmanın en güzel daireleri benimkisi ile yan daireydi. İkisi de girişeydi; güneşli ön bahçeye bakan benimkiydi, diğeri de yemyeşil arka bahçeye bakıyordu. Belki de Berlinli ile kocası, bu ikisinden birinde yaşamıştı, kim bilir?

Bahçe kapısı beyaza boyalı, süslü bir demir kapıydı. Hemen solunda görkemli çam ağacı yükseliyordu. Koza-laklar, ön bahçeden aşağı inen sarmaşık yapraklı duvar dibine saçılmıştı. Bodrum katındaki daire bu duvara bakı-yordu ve küçük, şirin bir verandası vardı. Buraya bodrum katı demeye bin şahit isterdi; veranda güneşli, çiçekli, toprak saksılıydı, rengârenk petunyalar, kırmızı sardunya-lar taşmıştı saksılardan. Mavi beyaz çizgili bir şemsiye, beyaz plastikten bir masa ile sandalyeleri gölgeliyordu; göze çirkin gelen tek şey de o plastik masa ve sandalyeler-di. Ancak onlar da çiçeklerin, yeşilliğin arasında bir süre sonra göze batmaz oluyordu. Pencerede sık sık görülen iki sarman kedicik de şirin manzarayı tamamlıyordu. Bazen ortalarda dolaşıyorlardı mırıl mırıl, kimi zaman ön bahçe-

de güneşlenirken görüyordum onları; pek cana yakındı ikisi de, hemen gelip bacaklarıma sürtünüyor, kendilerini sevdireyorlardı.

Apartman kapısı, beyaz parmaklıkları kıvrım büklüm, gösterişli bir kapıydı. Bodrum ve giriş katındaki dairelerin pencere parmaklıkları da aynı süslü demirden yapılmıştı. Yerler Akdeniz çağrışımlıydı, beyaz üzerine kırmızı ve mavi çiçek desenli fayansların süsleri iç içe geçmiş, dolandıkça dolanıyordu. Sanki Barselona'da yahut Lizbon'da bir binanın içine adım atmışım gibi bir hisle doluyordum apartmana her girdiğimde. Posta kutuları ilk yapıldığı zamandaki hâliyle bırakılmış, eski tahta kutucuklar korunmuştu. Girer girmez hemen sağdaki yan komşunun kapısı, soldaki benimdi. Tam ortadaysa, apartman boşluğuna bakan kutu gibi küçücük bir pencere vardı ve yanından merdivenler başlıyordu.

Altında oturanlar, kedili, plastik masalı, sardunyalı komşularımdı. Yan dairenin altı boştu, daha doğrusu eskiden kömürlük olan kabinler artık kıvrır zıvrırın konduğu birer depo gibi kullanılıyordu. Üst katta iki, onun üzerinde iki daire daha vardı. Bodrumla beraber toplam dört katlıydı apartman.

Arka bahçede ferforjeler beyaza boyanmıştı. Yuvarlak masa genişti, burada birkaç kişi çay içebilirdi. Üzeri de kendiliğinden şemsiyeliydi, bir akasya ağacı gölge yapmıştı püfür püfür. Yağmurlar başlamadan apartmandakilerle kaynaşsam da burada çay içsek diye can atıyordum. İlbaharda kitabımla, kahvemle gelip akasya salkımları altında tek başıma keyif yaparım diye hayal kurup duruyordum.

Evimi düzenlerken, örtüleri ütülerken, perdeleri asarken bunları düşünüyordum işte hep. İşlerim bitince ev bir güzel oldu, bir güzel oldu, günlerce doyamadım izlemeye odaları. Daire kapısından girince adım atılan antre, Mustafa

Beylerin yanlarında götürmediği eski tip, şatafatlı bir ayak-kabılıkla kaplıydı. Antrenin sağında mutfak vardı ve ağaçlara, beyaz tuğlalı bahçe duvarına bakıyordu. Pek büyük değildi ama çok güneş alıyordu; apartman aydınlığına bakan eski mutfağımdan sonra bir nimetti benim için. Kırmızıya boyayıp verniklediğim dolaplar ve kırmızı kareli perdelerle pek şirin bir mutfak olmuştu. Antrenin solunda küçük, alaturka bir tuvalet vardı, yanındaki kapıdan da kocaman salona giriliyordu. Salonun bir bölümü duvarlarla ayrılmıştı; yemek odası bölümüydü burası. Ben de öyle yaptım, yemek masasını oraya yerleştirdim. Eve taşınırken değiştirdiğim tek şey, koltuk takımıydı. Beyaz, çok rahat bir kanep ve koltuklar satın aldım. Kanepeyi yasladığım duvara da, *Tiffany'de Kahvaltı* filminin çerçevelemiş afişini astım. Boydan boya pencereler palmyelere bakıyordu ve salondan, camla kapattırdığım büyük balkona çıkılıyordu. Balkon için beyaz tahta koltuklar bulmuştum eskiciden; boyayıp yeniledim koltukları, çiçekler, türlü bitkiler derken küçük bir limonluk hâline getirdim burasını. Salondan dört kapılı ufak bir hole giriliyordu. Biri banyo kapısıydı; pençe ayaklı küveti olan, pembe fayanslı, nane yeşili lavabo klozet takımlı, harika bir banyoydu; yetmişlerde Berlinli ve kocası nasıl istediye öyle yapıp bozulmadan bugüne dek gelmişti. Fayanslar biraz yıpranmıştı ama değiştirmek istememiştim. Diğer üç kapı, sırasıyla küçük odaya, ortanca odaya ve yatak odası yaptığım büyük odaya açılıyordu. Küçük odayı misafir odası yaptım, bir arkadaşım ya da Ozan ile Funda bende kalırlarsa burada yatarlar diye düşündüm. Yatak tek kişilikti ama olsun, idare edilebilirdi. İleride çocuğum olduğunda bu odayı çocuk odası yaparım diye de hayal kuruyordum. Ortanca odayı çalışma odası hâline getirdim, kitap raflarıyla bir duvarı boydan boya doldurdum. Pencerelerin karşısındaki duvarı sevdiğim resimlerle canını çıkarana dek çivi çaka-

rak süsledim, sonuncu duvara da çalışma masamı dayadım, bir de antika gece lambası koydum üzerine. Yatak odası ferahtı, boydan boya pencereler yüzünden kışın biraz fazla ısıtmak gerekecekti ama umursamadım, annemin çeyizinden kalma beyaz dantel perdelerle süsledim pencereleri. Babamla annemin yatak odası takımını yerleştirdim bir güzel. Eski ve bol anılı. Yatak odam ikinci büyük balkona açılıyordu; burayı olduğu gibi bıraktım, kapattırmadım camla, yalnızca saksılar, bir rüzgâr çanı, o kadar. Zaten bu balkonun süsü, dalları pencerelere dek uzanan çam ağacıydı.

Taşındığım günü hatırlıyorum şimdi, eşyaları düzenlemeden önce yaptığım ilk iş, adımı özenle yazdığım küçük bir dikdörtgen kâğıdı, apartman kapısının yanına dizilmiş zil kutucuklarından boş olan 2 numaraya yerleştirmek olmuştu. O zaman komşularımın adlarını ilk kez gördüm ve karşılaşana dek aklımda kalsın diye dikkatlice okudum:

- 1- Ahsen Tansu
- 3- Elif Oylumlu
- 4- Kaan Özbey & Barbaros Erol
- 5- Faruka Altun
- 6- Matild Perlanta
- 7- Bünyamin Atalay

Ve Oya Arslan yazılı kâğıt parçasını kendi kutuma yerleştirdim, Berlinli Apartmanı, 2 numara'lı dairede yaşamaya başladım.

Elif

Apartmanda ilk tanıştığım kişi, yan komşum Elif olmuştu. Taşınmamın ertesi gecesi kapım çaldı, açtığımda karşımda bebek yüzlü, uzun kumral saçları dalgalı, benim yaşlarımda bir kız gördüm. Gülümseyerek kendini tanıttı. İçeri davet ettim, kabul etmedi, “İlk ben seni ağırlayayım” dedi içtenlikle. Pazar gecesi için sözleştik. Akşam saatlerinde misafirlığe gittim Elif’e. Evi çok zevkli ve modern döşenmişti. Tüm mobilyalar beyaz ve siyahtı. Sehpaların üzeri, Elif’in bale kostümlü portreleri ile anne ve babasıyla çekilmiş çocukluk fotoğraflarının bulunduğu çerçevelerle süslenmişti. Televizyon ünitesinin rafları, çok satan kitaplar ve her türden filmle doluydu, Elif kahve yaparken ben de filmleri inceledim. Sonra oturduk, kahve içerek sohbet ettik. Gerçek anlamda o akşam tanıştık aslında Elif’le.

Elif, Devlet Opera ve Balesi’nde balerindi; o sezon üç gösteride yer alıyordu ve biri *Kuşu Gölü*’ydü. “*Kuşu Gölü*’ndeki kuğulardan biriyim” dedi ve en kısa zamanda bana gösteride yer ayarlayacağını söyledi. Ev anne ile babasınınmış, onlar emekli olup Bodrum’a yerleşmeye karar verince, Elif tek başına yaşamaya başlamış. Çocukluğu bu evde geçmiş, yani Berlinli’nin daireleri satışa çıkarıldığında ilk satın alanlardanmış ailesi. Tatillerde anne babasının yanına gidiyormuş, dans provalarından, gösterilerden geriye kalan zamanda da bol bol gezip tozmaya, eğlenmeye bakıyormuş. “Seninle de gezeriz, içmeye gideriz” demişti o gece. Neşelenmişim, eve kapandığımda beni dışarı zorla çıkartacak birilerinin olması iyi oluyordu. Elif’le akran olmamız güzel bir tesadüftü, çeviri yapmaktan bunaldığımda onunla rahatlayabilirdim. Neşeli, süre-

li konuşan ama insanı sıkmayan bir kızdı. O gece, erkek arkadaşı hakkında hemen bana açılmış, ondan ayrılmak istediğini ama çok hassas bir tip olduğu için nasıl söyleyeceğini bilemediğini anlatıp dert yanmıştı. Çocuk, operanın orkestrasında keman çalıyormuş, orada tanışmışlar, ancak Elif kısa süre içinde çok sıkılmış, çünkü kemancı hiç tutkulu biri değilmiş, yatak faslı beş dakikada sona eriyormuş, diğer zamanlarda da çocuk hep kendi hayatının zorluklarından, duygusallığından, incir çekirdeğini doldurmayacak dertlerinden konuşuyormuş. Elif’se gülmek, konserlere, barlara gitmek, dans etmek, çılgınca sevişmek, sürekli depresyonda olan bir sevgilinin söylenmelerine maruz kalmamak istiyormuş. Birdenbire o kadar kaynaşmıştık ki, uzun zamandır sıkı fıkı iki kız arkadaş gibi, kemancıdan nasıl ayrılacağına dair Elif’le planlar yaparken buldum kendimi. Sonra konu konuyu açtı, Elif bana önceki hafta yaptırdığı dövmesini gösterdi. Göbek deliğinin çevresine kırmızı güllerden bir çember yaptırmıştı, çemberden aşağıya, kasıklarına doğru gül yapraklarından kan damlıyordu ince ince. Harika bir dövmeydi.

“Sen de yaptır bir yerine” dedi Elif, “Şahane bir dövme ci buldum iki sokak yukarıda, çok titiz çalışıyor, bir de yakışıklı ki görsen.”

Elif çapkın bir kızdı, eğlenmek istiyor, sıkılmaktan nefret ediyordu. O zaman kemancının ona uygun olmadığını anladım.

O gece eve döndüğümde pek keyifliydim. Elif gibi renkli ve içten birinin kapı komşum olması çok hoşuma gitmişti. Eski ev sahiplerine yan dairede oturanları sorduğumda, bana Elif’ten biraz söz etmişler, “Cici kızdır, iyi anlaşır sınız” demişlerdi. Elif, orta yaş üzerindeki için cici görüntüsü verebilecek, benim gibiler içinse eğlenceli bir arkadaşlık vadedebilecek bir komşuydu.

Elif’e apartmanın diğer sakinlerini sorduğumdaysa, “İyi

---

insanlardır hepsi, bir tek senin altındakilere biraz gıcık olurum o kadar. Üstündeki daire ofis olarak kullanılıyor, oradakileri pek tanımıyorum sık görmediğim için, merhabamız var yalnızca ama fena çocuklara benzemiyorlar. Diğer dairelerde yaşlı tipler oturuyor ama can sıkılmazlar, hele benim üstümde bir teyze var ki, tatlılığından yenmez; yetmiş küsur yaşında olmasa, takalım kolumuza hep birlikte içmeye gidelim derim, o kadar yani” demişti. Böylece, hafta içi üst kattaki teyzeyi ziyaret etmeye karar verdik.